

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput XI. a Idem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

CAPUT X.

^a Idem *Vicentino Episcopo.*

AD aures Apostolatus nostri pervenit, quod cum quidam Parochiani tui ausu diabolico bonæ memoriæ I. quondam Vicentin. Episcopum prædecessorem tuum nequiter peremissent, feuda, & beneficia, quæ à Vicentina Ecclesia obtinebant, ipsis per sententiam fuerunt cum multa deliberatione sublata. Quia igitur majori etiam sunt animadversione plectendi, nos bonæ memoriæ Cælestini prædecessoris nostri vestigiis inherentes, tam tibi, quam successoribus tuis arctius inhibemus, ne alicui ex prædictis malefactoribus, aut eorum hæredibus prædicta beneficia restituantur ulterius, seu de novo alia quælibet conferantur. Si quis autem (quod non credimus) contra hoc aliquid attentaverit, ipsum auctoritate Apostolica decernimus officii, beneficii, quæ sui dignitate carere. Quod si aliquæ literæ aliquando super hoc apparuerint impetratæ, quæ totius facti non contineant veritatem, illas penitus vacuumus. Volumus etiam ut præsens pagina subscripta in Ecclesiæ Vicentin. custodia deponatur, & Episcopo Vicentin. qui pro tempore fuerit, annis singulis ostendatur. Nulli ergo, &c. Datum Laterani 12. Kal. April.

NOTÆ.

eleſia: quod & docuerunt Petrus Gregorius de beneficiis cap. 26. num. 8. Gonzalez ad regul. 8. Cancelar. glossa 15. num. 24. Aliis etiam poenis afficiuntur ex Clementina 1. de poenis, & aliis novioribus constitutionibus relatis per Gibalinum in synopsi censurar. verbo Cardinalis. Gravem poenitentiam pro nece Conradi Episcopi Herbipolensis Innocentius iudixit anno 1204, quam refert Trithemius in chron. anno 1202.

¹ ^a *Idem.* In hac sexta collectione, & in quarta, sub hoc tit. cap. 1. tantum legitur *Idem*: sed inscriptionem & literam restituo ex epistolis editis à Sirleto, fol. 27. Hujus etiam homicidij Vicentini Episcopi mentio extat in cap. intelleximus, de judiciis, ubi aliqua de Vicentina Ecclesia notavi, & probavi, homicidam Episcopi privari beneficiis, & feudis obrentis ab eadem Ec-

CAPUT XI.

^a Idem.

Dilectus filius Jacobus electus sancti Petri ad Montes, ad Ap. Sed. accedens gravem querelam contra dil. fil. G. Decan. Morm. & I. Cath. Archid. exposuit, asserens eos in causa sua: quæ fuit illis commissæ, perperam processisse. Cumque dil. fil. I. clericus cum literis eorumdem continentibus causæ processum ad nostram præsentiam accessisset, & idem Iacobus niteretur ipsum processum multipliciter improbare, relationem ipsorum in quibusdam asserens esse falsam: Nos quia præfatus clericus non habebat nisi ad contradicendum, vel impetrandum mandatum, ad majorem cautelam processum ipsum, nec confirmandum duximus, nec cassandum. *Et infra:* Quia verò sæpe contingit, quod contra falsam assertionem iniqui judicis innocens litigator veram non potest negationem probare, cum negantis factum per rerum naturam nulla sit directa probatio: ne falsitas veritati præjudicet, aut iniquitas prævaleat æquitati, necessarium videtur, & æquum, ut cum quis legitimam exceptionem proponit, illam probare paratus, vel ad declinandum judicium, vel ad intentionem alterius elidendam, si forsan verbo, vel facto ab illa recesserit, vel eam non probaverit intra terminum competentem à iudice præfigendum, modestus iudex non antè procedet quam super hoc à instrumentorum, vel testium cautelam adhibeat opportunam, per quam si necesse fuerit, possit de veritate constare; vel si contra relationem, seu processum ipsius fuerit suborta contentio, hujusmodi probationibus possit ipsius judicis assertio roborari, quatenus hujusmodi adhibitio moderamine sic honestis, & discretis deferatur iudicibus, quod per improvidos, & iniquos innocentium justitia non lædatur; & ne judicialis evanescat auctoritas, cum de litigatoris improbitate constiterit adversus assertionem judicis temerè & prorumpentis, juxta superioris arbitrium digna poterit animadversione puniri.

D. D. Gonzal. in Decretal. Tom. V.

Aaa

NOTÆ

NOTÆ.

1. a [Dem.] Ita tantum legitur in sexta collectione, & in quarta *sub tit. de probationibus*, cap. 2. Sed litteram integram, & inscriptionem restituo ex epistolis ipsius Pontificis lib. 1. *regist. 13. epist. 196.* Monasterium Vallis Claræ est Ordinis Cisterciensis, in diocesi Lugdunensi, constructum à Comite de Rouilly anno 1134. ut referunt Claudius Robertus in *sua Gallia*, Manrique *tom. 1. annal. Cisterc. anno 1134. cap. 8. num. 3.* Fratres Sarmath. *tom. 4. Gallia Christ. fol. 894.* De diocesi Lugdunensi nonnulla adduxi in *cap. 25. de rescript.*
2. b [Sancti Petri ad Montes.] Duplex est Abbatia hujus nominis in Gallia, utraque Ordinis sancti Augustini, una in diocesi Claremontensi, alia in Episcopatu Catalaunensi, à Rogerio Epif-

copo anno 1096. fundata, ut referunt Fratres Sarmath. *tom. 4. Gallia. fol. 720.* & ejus absque dubio electus erat Abbas Iacobus, de quo in hac epistola agitur.

c [Nulla sit probatio.] Iuxta tradita in *cap. quoniam 11. de probat.*

d [Instrumentorum, vel testium.] Ob eandem etiam rationem in canone 38. Concilij Lateran. Innocentius III. statuit, ut in quolibet judicio iudex semper adhibeat publicam personam, vel duos testes idoneos, qui fideliter universa judicij acta conscribant, ut refertur in *cap. quoniam 11. de probat.* ubi notavi.

e [Prorumpentis.] Quod grave delictum est, ut probat Narbona in *l. 20. tit. 1. lib. 4. recopil. gloss. fa. 18.* & iudex potest non solum punire offendentes personam propriam, verum & familiam suam, ut probavi in *cap. 1. de offic. deleg.*

CAPUT XII.

Ex Concilio a Generali.

IN quibusdam provinciis, & Ecclesiarum patroni, & b advocati, & vicedomini se in tantam insolentiam erexerunt, & audaciam, quod non solum cum vacantibus Ecclesiis debet de Pastoribus idoneis provideri, difficultates ingerunt, & malitias; verum etiam de possessionibus, & aliis bonis ecclesiasticis pro sua voluntate presumunt; & quod horrendum est dicere, in necem Prælatorum prorumpere non formidant. Cum igitur quod ad defensionis subsidium est inventum, ad depressionis dispendium non debeat retorqueri, prohibemus expresse, ne patroni, vel advocati, seu vicedomini super præmissis de cætero plus usurpent, quam reperitur in iure expressum; & si contra præsumpserint, per severitatem canonicam districtissime compescantur. Sacri nihilominus Concilii approbatione statuimus, quod si patroni, vel advocati, aut feudatarii, seu vicedomini, seu alii beneficiati alicujus Ecclesiæ Rectorem, vel clericum alium ipsius Ecclesiæ per se, vel per alios occidere, vel mutilare ausu nefando præsumpserint, patroni jus patronatus, advocati advocatiam, feudatarii feudum, vicedomini vicedominatum, vel beneficiati beneficium prorsus amittant: & ne minus vindicta, quam excessus memoria prorogetur, non solum de præmissis nihil proveniat ad hæredes, sed etiam usque ad quartam generationem posteritates talium in clericorum collegium nullatenus admittantur, nec in regularibus domibus alicujus Prælationis affquantur honorem, nisi cum eis fuerit dispensatum.

NOTÆ.

a [Generali.] Ita etiam legitur in quarta collectione, *sub hoc tit. cap. 2.* & in ipso Concilio Lateran. *cap. 45.* de quo Concilio nonnulla adduxi in *cap. 1. de summa Trinit.*

b [Patroni, & advocati.] De quibus, & eorum

abusu circa Ecclesias sibi commendatas, cgi in *cap. 13. de jure patron.* ubi commentarium hujus prioris partis inveniens.

c [Amittant.] Illustrant hanc partem Gibalinus de censur. in synopsi, verbo Homicidium, Barbosa de jure ecclesiastico lib. 3. cap. 14. Lambertinus de jure patron. art. 3. & 7. Gutierrez lib. 2. canonicorum, c. 7.

CAPUT XIII.

Honorius III. Præposito, Archidiacono & H. de Parisiis, Canonico

a Sueffion.

GRAVem dilectorum filiorum Capituli Laudunensis recepimus questionem, quod cum nobilis vir c Comes Registensis pro multis injuriis, quas irrogarat eisdem, per judices à Sede Apostolica delegatos excommunicationis vinculo fuerit innodatus, idem jam per duos annos & amplius in excommunicatione persistens juri